

Izdaja zavod za gospodarsko propagando Domžale, Ljubljanska 92 — Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Milan Flerin — Izhaja vsakega 15. v mesecu — Ziro račun 5042-3-252 — Cena 20 dinarjev — Tiska tiskarna "Toneta Tomšiča" v Ljubljani

Občinski

Leto V. — št. 7
Domžale, 15. septembra 1966

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Večja želja po soodločanju

Z lepim spomenikom borcem NOB, ki smo ga postavili na Prevojah smo še enkrat, kot že tolikokrat prej dokazali, da ne bomo nikdar pozabili naporov in žrtev tistih, ki so s krvjo postavljali temelje naše socialistične družbe.

Mislil pa, da ni dovolj samo to, da postavljamo spomenike tistim, ki se jim želimo oddolžiti za velike žrtve. Ideja revolucije je bila svetel cilj najnaprednejših ljudi v najtežjih dneh. Takrat smo delali vsi za vse in delili vse z vsemi. Takrat se je zalesketalo med nami pravo tovarištvo in zaupanje človeka v človeka. Takrat smo se zavedli, da samo vojska brez ljudstva ne pomeni dovolj in nasprotno, da je treba trdnih vezi, ki bi čvrsto vezale in so vezale vse napredne ljudi, jih združevale in vodile k cilju.

Tempo razvoja v zadnjih dvajsetih letih pa je prinesel s seboj marsikaj novega. Prej mirni in tihi občani so začeli vse glasneje izražati svoje misli, svoje poglede, kritiko.

Iz česa izhajajo različne kritike in ne godovanja med ljudmi?

Pri občanih se vedno bolj večajo težnje po resničnem upravljanju in soodločanju o vseh javnih zadevah. Tu pač ne smemo in ne moremo dopustiti, da bi kdo takšne težnje zaviral. Nasprotno! Usmerjati jih

je treba! Treba je sproščati vse te moči. Vidite, tu se srečujemo s tako imenovanimi novimi črnosi. Večja želja občanov po upravljanju in soodločanju ni zrasla neudarno. To je rezultat naših prizadevanj vsa leta nazaj, da bi za sodelovanje pridobili čim več ljudi. Danes se nam javlja le v novi obliki. To pa je treba dopolnjevati. Ne smemo podcenjevati gledanj in predlogov občanov. Danes imamo veliko zrelih in pametnih ljudi, ki želijo biti člen v verigi upravljanja. Treba bo te sile le sprostiti, in ne doveliti, da bi jih preveč pametni posamezniki birokratsko dušili in jih potiskali v ozadje, pa naj si bo to v delovnih ali družbenih organizacijah ali krajevnih skupnostih.

Vsa do sedaj tako imenovana zaprta področja se bodo morala začeti odpirati, kajti le tako lahko tudi tukaj dosežemo zmago neposredne demokracije. Z druge strani pa obstaja nevarnost, da z dušenjem teh sil, ki se porajajo, potiskamo posameznike v ozki individualizem in da se potem priključujejo tekmi za osebno materialno obogatitev in se zapirajo pred družbo.

Po sprejetju nove ustave smo dostikrat govorili o človeku in njegovem položaju v današnji družbi. Naša ustava postavlja človeka v središče vsega dogajanja in mu priznava njegovo dostojanstvo in pravice.

Pred rebalansom proračuna

Skupščina občine je na svoji dvajseti seji sprejela sklep, da se pristopi k rebalansu proračuna in s tem zagotovi potrebna sredstva za izvajanje odloka o kreditiranju in štipendiranju študija. Nadalje naj se zagotove sredstva skladu za socialno in otroško varstvo. Z rebalansom naj se tudi zagotove sredstva za povečano regresiranje prevozov dijakom in študentom.

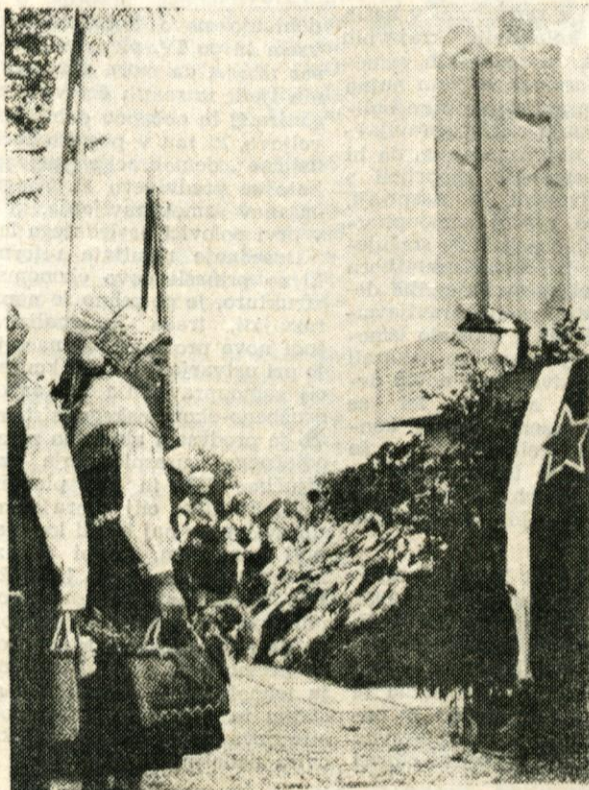
Na prvi pogled zelo skromen in ne preveč zahteven rebalans za potrebe, ki se morajo zagotoviti! Vendar pa z rebalansom posegamo globlje. Najprej moramo priznati, da z občinskim proračunom za letošnje leto nismo zagotovili že s človeško moralnega stališča nesporne obveznosti do starih in onemoglih in do otrok. To, česar pač nismo opravili in opazili v pričetku leta, moramo sedaj, ko je stanje že nemogoče — saj dolgujemo domovom onemoglih že 81.199 N din, otroško-varstvene ustanove pa so tik pred tem, da prenehajo s svojo dejavnostjo.

Vzrok, da je potrebno pristopiti k rebalansu proračuna, je več kot očiten. Seveda bi lahko šlo tudi brez rebalansa, če ne bi bila v začetku leta razdeljena vsa sredstva. S predlogom o spremembah ne pristopamo samo formalno k rebalansu proračuna, ko se samo še nerazdeljeno razdeli, pač pa pristopamo k dejanskemu rebalansu, ko bo potrebno nekatere planirane izdatke omejiti ali v celoti zmanjšati zato, da se zagotove sredstva za druge dejavnosti.

Letošnji rebalans ne bo torej zgolj formalnost dodatne delitve, pač pa bo ponovno vrednotenje pomembnosti posameznih dejavnosti za celotno občino. In s tem namenom je postavila skupščina zahtevo, naj bodo programi in izvajanje letnih ena izmed osnov za spremembo proračunskih izdatkov. Že to pa nam kaže na to, da bo potrebno temeljito pretresti, ali so bila vsa programirana dela izvršena in ne nazadnje, za kakšno ceno so oziroma bodo izvršena.

Sodelovanje pri teh odločitvah pa ni samo dolžnost članov sveta za finance in skupščine, pač pa je dolžnost vseh družbeno-političnih sil v občini zato, da pridemo do novih kvalitativnih odnosov, ki pa morajo biti vsaj na tako visoki ravni, da ne bomo v borbi za drobne koristi teritorija ali dejavnosti, ki jo zastopamo, pozabili na našo osnovno dolžnost, da smo dolžni starejšim in onemoglim zagotoviti vsaj najnujnejše za njihovo že itak skromno življenje in da je od pravilnosti vzgoje naših zanamcev v veliki meri odvisen bodoči družbeni razvoj. Ne nazadnje pa tudi to, da se nam ne bodo tako maščevalne premajhne naložbe v predšolsko vzgojo otrok, kot se nam sedaj, ko moramo letno plačati vzgojnemu zavodom

V dvajsetih letih po končani drugi svetovni vojni smo pri nas že v nešteti krajih postavili spomenike herojem revolucije. Zostavljali smo velike in mogočne, pa tudi skromne in majhne. To je in ostane naša dolžnost! — Tudi spomenik, ki je bil za letošnji občinski praznik odkrit na Prevojah na vzpetini ob glavni cesti naj bo naš prispevek temu, da ne bomo nikdar pozabili herojskega obdobja naše zgodovine in žrtev, ki so jih najboljši sinovi in hčere naših narodov sprejeli nase, da bi bil uresničen ideal, za katerega so se bojevali. — Prevojski spomenik naj bo spomin na mrtve in opomin živim!

108.000 N din za 18 otrok ali na enega otroka 6000 N din, za otroško varstvo pa smo izdvojili za 90 otrok 140.000 N din ali na enega 1555 N din. Cilj in namen rebalansa je torej jaseu. Jasno pa nam mora biti tudi to, da bo tudi rebalansirani proračun odraz naše družbeno-politične zavesti in odnosov do posameznih kategorij potrošnje. Slavko Matičič

Tudi VIII. kongres ZKJ izraža potrditev tega ustavnega načela: zadnji kongres in pa IV. plenum ZKJ odločno zavračata vrednotenje človeka po tem, kakšni grupi pripada, ali pa, kako se lahko prilagaja birokratski samovolji nekaterih. Sedanje izkušnje nam govore, da se je samoupravljanje v praksi že tako utrdilo, da je omogočilo odprt boj z njegovimi nasprotniki, z nasprotniki samoupravljanja, ki ga nekateri javno sicer priznavajo in se deklarativno izražajo zanj, v praksi pa ga negirajo in onemogočajo ali pa ga s svojimi prestopki skušajo zavirati.

Ne moremo dovoliti, da bi se pod krinko demokracije in svobode izživljali protisocialistični posamezniki. Več kot dveh poti

ne poznamo: prva je pot neposredne demokracije, ki omogoča vsem delovnim ljudem soodločanje in jih vključuje v širok delovni in upravljalški proces, druga pa je pot reševanja zadev na star in sedaj ne samo neprikladen, pač pa tudi škodljiv način, način reševanja za zaprtimi vrati, pa vendar pod plaščem samoupravljanja. Ta sistem se je ne samo poživljal, ampak se po svoji vsebini vse bolj prilagaja konservativnim in celo reakcionarnim težnjam razrednega sovražnika, in postaja tako tudi sam sestavni del tuje ideologije.

Mnogo govorimo o povečanju storilnosti in sploh o cenejši proizvodnji. Vendar marsikdaj naletimo na odpor. Nam je jasno, da v tem in še v marsikaterem drugem pogledu v naši občini še nismo dovolj storili. Vsi zelo dobro vemo, da delovni človek ni proti izboljšanju pogojev proizvodnje, da si želi večjih osebnih dohodkov in zaposlitve za svoje otroke. Želi si lažjih pogojev dela in matere si želijo, da bi brez skrbi odhajale na delo, da bi njihovi otroci bili tedaj, ko jih ni doma, preskrbljeni. Še marsikaj si želimo in vsi smo za napredek, toda ta prihaja preveč počasi. Zato bo treba resneje kot doslej gledati, da se bo

kadrovska struktura izboljšala, da bodo odgovorna mesta zavzemali res tisti, ki bodo odgovornost lahko tudi nosili. To pa so le strokovni kadri. Vemo pa tudi, da bomo lahko še pričra krčevitega oklepanja starih pozicij, kajti nihče jih ne izpusti rad iz rok.

Samoupravni organi si bodo morali z vso doslednostjo prizadevati in delati na tem, da bodo glede na to, da imamo še več kot polovico nestrokovnih kadrov, ki zavzemajo mesta strokovnih, izvedli postopno zamenjavo v prid strokovnosti. Le tako lahko pričakujemo boljše organizacijsko delo na vseh področjih, s tem pa tudi večjo produktivnost in višji življenjski standard.

Brionski plenum nam je jasno dokazal, da je izvajanje družbene reforme, reforme naših družbenih odnosov nujno, in kakor se je v vodstvu izrodilo nekaj ljudi, ki so hoteli prerasti Zvezo komunistov in družbo, tako ni nikjer zapisano, da takih primerov ni tudi pri nas.

Neposredna demokracija bo morala zmagati, in že se vidijo prvi dokazi o tej zmagi — to je brionski plenum, ki je ZK postavil na takšno podlago, kot je treba.

Marija Ivkovič Cveta

Po IV. plenumu CK ZKJ: Sklepi občinskega komiteja ZKS Domžale

Občinski komitej Zveze komunistov je na svoji seji 29. julija 1966 razpravljal o sklepih IV. plenuma CK ZKJ in o uveljavljanju njegovih sklepov v naši občini ter v občinski organizaciji ZK. Na podlagi razprave so sprejeli naslednje zaključke, s katerimi so že seznanili tudi osnovne organizacije ZK v občini.

1. Ne glede na to, da je obdobje po IV. plenumu prekratko, da bi lahko celoviteje ocenili odmeve in dejavnost po plenumu, je treba poudariti, da je nevzdržna misel, ki se je pojavila takoj po plenumu, da so spremembami na vrhu odpravljene vse napake in da ne bo več težav.

2. Taka in podobna miselnost izvira od določenih članov ZK, ki so se tudi sicer doslej deklarativno izjavljali za sklepe VIII. kongresa ZKJ in za sklepe občinskih konferenc v Mengšu in v Radomljah, v praksi pa jih potem niso izvajali. Ta oportunitizem pa je bil doslej ena glavnih ovir za razvoj samoupravljanja.

3. Ugotavljamo, da dosedanja praksa opozarjanja na napake, dejanja, raznih priporočil in opominjanja ne zadostuje, ter da del komunistov tega ni sprejel kot obvezo za dosledno odpravljanje raznih napak. Zato bo potrebno dejansko uveljaviti osebno in politično odgovornost posameznih članov ZK.

4. Letošnji rezultati pri izvajanju načela reelekcije in rotacije v naši občini nas še posebej obvezujejo, da se morajo komunisti boriti za dosledno uveljavljanje teh načel in za demokratično reševanje kadrovskega vprašanja sploh. Znova je treba opozoriti na potrebo po doslednem izvajanju načela nagrajevanja po delu (in to na

vseh področjih dela), saj se je doslej to načelo marsikje izigravalo, npr. tudi s tem, da so določeni vodilni delavci (primer Melodije itd.) ne glede na napake prišli na enako ali višje mesto v drugi delovni organizaciji.

5. Kljub ostrim razpravam in kritikam, ki so bile izrečene na raznih posvetovanjih ZK in na zborih občanov, lahko ugotovimo, da je na nekaterih področ-

jih družbenega delovanja vpliv javnosti še vedno izključen deloma ali v celoti, na primer na področju investicijske politike, občinskega proračuna, stanovanjske politike itd.

6. Večina komunistov, članov osnovnih organizacij v delovnih organizacijah, je na terenu nedelavna. Zato bi bilo potrebno v bodoče okrepiti delo komunistov v krajevni samoupravi, med drugim tudi na ta način,

da bi za reševanje perečih problemov sklicevali atikve komunistov določenega kraja, oziroma določenega območja.

7. Brionski plenum je naša javnost sprejela pozitivno tudi zato, ker je bilo njegovo delo javno in demokratično. Tak način dela moramo prenesti tudi v občinsko organizacijo, oziroma osnovno organizacijo ZK v naši občini.

Franci Gerbec

Občinski zbor samoupravljalcev

Analiza samoupravnih organov

dobivajo novo kvaliteto predvsem še po IV. plenumu, iz česar izhaja, da mora glas delovnih ljudi iz samih delovnih organizacij in občanov dobiti tisto veljavo, ki mu v pogojih socialistične demokracije pripada. Zato se predvideva II. kongres organov samoupravljanja, ki bo v prvi polovici naslednjega leta. Dosedanje rezultate reforme, ki so prinesli novo ekonomsko strukturo, je potrebno še naprej razvijati, treba je analizirati tudi nove probleme, ki nastajajo pri ustvarjanju naših koncepcij samoupravljanja in razvoja družbeno-ekonomskega sistema. To je predvsem aktualno zaradi odločnega uresničevanja zaključkov III. in IV. plenuma ZKJ. Politični cilj zbora samoupravljalcev naj bi bil kar najbolj konkreten, da bi pokazal na vse tiste probleme, ki otežujejo ustvarjanje samoupravnih odnosov v sedanjih etapi razvoja, da dá nov prispevek k naporom za premostitev administrativnih in tehno-kratskih ostankov v sistemu in praksi in hitrem odstranjevanju vsega tistega, kar ovira nadaljnji razvoj.

Ob prebiranju in obravnavanju sklepov IV. plenuma ter ob primerjavi z razmerami v naših delovnih kolektivih, krajevnih skupnostih in občinskih samoupravnih organih se nam nujno vsiljuje vprašanje, kakšne oblike sodelovanja s samoupravljalci bi bile najprimernejše, da bi se čim uspešneje spoprijeli s pomanjkljivostmi in nasprotji, ki hromijo razvoj samoupravljanja. Vedno pogosteje srečujemo misel o občinskem zboru samoupravljalcev, kjer bi delovni ljudje samoupravljalci-občani odločno z najširšo izmenjavo mnenj in analizo nakazali pogoje za ustvarjanje novih demokratičnih odnosov ter se spopadli z vsemi tistimi konservativnimi elementi, ki še vedno hromijo in onemogočajo nove jasnejše oblike in odkrito borbo v pogojih nastajajočih protislovij.

Centralni svet Zveze sindikatov ugotavlja, da že od leta 1957, ko je bil prvi kongres delavskih svetov Jugoslavije, obstaja težnja, da bi taki kongresi postali stalna praksa, ker bi le na ta način lahko neposredno in odločneje regulirali samoupravne odnose. Sedanji družbeni odnosi

Občinski zbor samoupravljalcev potemtakem ne bi smel biti enostranski ali ozeke in bi moral zajeti in obravnavati vse oblike samoupravljanja v komuni in analizirati delo občinske skupščine, njenih svetov in komisij, zborov volivcev in krajevnih skupnosti. Delo samoupravnih organov v delovnih organizacijah bi moralo biti najpreciznejše analizirano. Dosedanja praksa, ko odborniki zbora delovnih ljudi in zbora delovnih skupnosti vse preveč skopo obveščajo občinsko skupščino o dogajanjih in problemih v delovnih kolektivih in na terenu, opozarja, da so odborniki premalo povezani s svojimi volivci in da premalo prisluhnejo njihovem mnenju in predlogom. Priprave za občinski zbor samoupravljalcev nikakor niso lahke, saj zahtevajo odločno prizadevanje slehernega samoupravljalca za najbolj konkretno in najbolj odločne posege za dosego tistih samoupravnih odnosov, ki si jih vsi delovni ljudje in občani najbolj želimo. Čeravno obstajajo v delovnih organizacijah že tisti najbolj neposredni samoupravni odnosi, bo potrebno tudi tam razpravljati

predvsem o samoupravljanju, medsebojnih notranjih odnosih, nagrajevanju po delu, spoštovanju samoupravnih aktov in obveščanju. Zahteva in pogoji za nadaljnjo decentralizacijo samoupravnih odnosov tako v političnem kot ekonomskem pogledu mora to pot postati povsem jasna, ker je to edina pot k nadaljnjemu uveljavljanju ustvarjalne sposobnosti delovnega človeka.

Nujno je, da družbeno-politične organizacije na terenu in v delovnih kolektivih ustvarijo sproščeno vzdušje, pa bo na sestankih delovnih kolektivov in zborih občanov premagan nezdravi molk, za katerim se pogosto skriva strah pred posledicami. Pri vseh dosedanjih razpravah in obravnavanju sklepov plenuma se je pokazalo, da je ta strah premagan in raz-

prave v nekaterih kolektivih že pričajo o tem, da se mnogi problemi obravnavajo mnogo resneje in odločneje kot nekoč.

Pogoji za hitro in dosledno reševanje problemov in odstranjevanje nepravilnosti naj bodo poziv za sklic »občinskega zbora samoupravljalcev«, ker je več kot dovolj odprtih vprašanj, o katerih naj bi razpravljali; osnovni smoter pa je, dati nov polet pri izpolnjevanju sklepov IV. plenuma in prispevati k pozitivni dela samoupravnih organov v kolektivih in komuni.

Javne razprave v pripravah na »občinski zbor samoupravljalcev« naj odkrito pokažejo pravo vlogo in položaj delovnega človeka-občana ter poudarijo njegov odločilen vpliv na oblikovanje odnosov med ljudmi v socialistični družbi.

OBSS — SZDL

Potrebna je reorganizacija ZK

Na zadnji seji občinskega komiteja ZKS 29. VII. 1966 so obravnavali tudi naloge pri reorganizaciji Zveze komunistov, pred kakršne je postavil občinsko organizacijo ZK brionski plenum CK ZKJ. Na seji so ugotovili, da je v zvezi s tem potrebno najprej analizirati pojave in stališča iz dosedanjega dela, ki se razlikujejo od sklepov 8. kongresa in sklepov občinskih konferenc ter potem sprejeti, oz. predlagati ustrezne

ukrepe in sankcije, posebno tam (pri vodilnih) kjer smo že doslej lahko ugotavljali odstopanje od programskih načel ZK.

Sedanja stopnja družbenega razvoja nedvomno zahteva, da se začne ZK hitreje prilagajati nastalim družbenim spremembam in da se mora reorganizirati, če hoče še naprej ostati vodilna sila v naši državi.

Občinski komitej ZKS je zato na tej seji imenoval naslednje delovne skupine, ki naj pregledajo dosedanjo aktivnost komunistov v naši občini in predlagajo potem ustrezne spremembe:

I. skupina — Vloga in položaj ZK v sistemu samoupravljanja: Cene Matičič (vodja), Peter Gubanc, Toni Laznik, Slavko Matičič, Franc Majdič, Lado Simončič, Franc Stumbelj, Ivanka Zabavnik in Marjan Regent.

II. skupina — Načela organiziranosti in notranji odnosi v ZK: Aleksander Skok (vodja), Franc Brenčič ml., Franc Gerbec, Franc Kerč, Peter Košir, Milan Potočnik, Albin Penič, Viktor Ščukovt in Edo Vollmajer.

III. skupina — ZK in kulturno ter duhovno ustvarjanje: Janez Ulčar (vodja), Jakob Cerne, Štefka Grilj, Bronislava Perne, Slavko Pišek, Rajko Radmelič, Zdravko Smerdelj, dr. Miro Stiplovec in Maks Guček.

IV. skupina — ZK in mladina: Ivan Jeretina (vodja), Milan Deisinger, Marjan Gregorc, Ciril Grilj, Franc Orehek ml., Ljubo Pavlovič, Miha Vutkovič, Tončka Zibelnik in Mitja Zupancič.

V. skupina: ZK in družbeno-politične organizacije: Ivan Vidali (vodja), Srečko Debeljak, Pavel Peterka, Jože Peče, Ivan Rebolj, Lovro Breznik, Martin Uštar, Stane Vrhovec in Maks Zajec.

Delavska univerza Domžale vpišuje v sezoni 1966/67 v naslednje šole in tečaje:

1. VEČERNO SOLO ZA ODRASLE in sicer za 7. in 8. razred
2. VEČERNO EKONOMSKO SREDNJO SOLO — II. letnik
3. TEČAJ NEMŠKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA
4. GOSPODINJSKE TEČAJE
5. TEČAJ ZA POKLICNE VOZNIKE MOTORNIH VOZIL

Za tečaje pod 1. in 2. točko so razpisane kandidati lahko prijavijo na I. osnovni šoli v Domžalah, kjer dobijo tudi vse potrebne informacije.

Za tečaje pod 3., 4. in 5. točko pa na Delavski univerzi Domžale, Kolodvorska 6.

Rok za prijave je do 20. septembra 1966.

GP »Obnova«

Ljubljana, Titova 39, telefon 314-877

PRODA

v Domžalah dvoipol sobna in enoipol sobna stanovanja ter trgovski lokal — tip samopostrežbe — nasproti Komunalne banke.

Stanovanja so v bloku v I., II., III., IV. nadstropju in na terasi.

Gradnja je v klasični izvedbi. Ogrevanje s centralno kurjavo.

Vsa stanovanja so standardno opremljena.

Cena:

dvoipol sobna stanovanja z balkonom . . . 74.625,00

dvoipol sobno stanovanje z balkonom . . . 75.762,50

enosobno stanovanje brez balkona 40.587,50

enosobno stanovanje z balkonom 41.712,50

Trgovski lokal je v pritličju stanovanjskega bloka.

Dostop je direktno z glavne ceste. Poleg priložnega skladišča v pritličju ima še skladišče v kleti, ki je dostopno s stopnišča in s tovrstnim dvigalom.

Cena 1.014.600,00 N din

Rok dograditve december 1967.

Kupci stanovanj sklepajo kupne pogodbe v Domžalah, v prostorih sektorja GP Obnova na Ljubljanski cesti in v Ljubljani, Titova 39.

Vse informacije dobite v Domžalah — sektor Domžale tel. 72-315, in na upravi GP Obnove v Ljubljani, telefon 314-877 008.

Ali res ni denarja?

Marsikaterikrat se v razgovorih na sestankih pa tudi drugje sliši, da nimajo krajevne skupnosti sredstev za svoje dejavnosti. Marsikatera taka diskusija pa je velikokrat neutemeljena in je verjetno rezultat neobveščeniosti. Oglejmo si s tem v zvezi samo nekaj podatkov:

V proračunu je predvideno, da se letos izdvoji za potrebe

krajevnih skupnosti 247.320 N din, seveda pod pogojem, če bodo predvideni proračunski dohodki doseženi. Ob polletju bi torej moralo biti izdvojenih 123.660 N din. Ker so bili dohodki slabši, je bilo izdvojenih manj sredstev. Kljub temu pa je na dan 7. 9. 1966 neizkoriščenih kar 99.197,50 N din. Po posameznih krajevnih skupnostih je razpoložljivih sredstev:

	N din
Krajevna skupnost Blagovica	998,05
Domžale	21.394,94
Dragomelj-Pštata	2.478,82
Homec (preds. zbora vol.)	3.600
Ihan	4.168,44
Jarše	4.143,43
Krašnja	1.066,54
Preds. zbora volivcev Kokošnje	890,01
Krajevna skupnost Krtina	2.464,68
Lukovica	2.362,81
Mengeš	16.053,84
Moravče	6.484,01
Preserje	3.444,85
Prevoje	2.462,33
Radomlje	4.291,75
Rafolče	1.396,35
Rova	3.853,72
Trojane	1.635,94
»Tomo Brejca« Vir, Dob	10.990,75
Vrhpolje	3.695,37
Zlato polje	1.320,96

Vzroki, zakaj niso sredstva izkoriščena, so najrazličnejši. Pa naj si bo, da krajevne skupnosti hranijo sredstva za večje in dražje akcije, ali pa da je aktivnost nekaterih premajhna. Ne bi se spuščali v to, kako je pri posamezni krajevni skupnosti, kajti nedvomno je, da o delu krajevne skupnosti mora biti obveščen širši krog

kot pa samo upravni odbor. Če pa je tako, potem so marsikateri prigovori, da krajevne skupnosti nimajo sredstev, plod slabega dela upravnega odbora, ali pa plod slabe politične delavne aktivnosti tistih posameznikov, ki trde, da ni denarja za krajevne skupnosti.

Slavko Matičič

Tomaž Habe: Kantata „Sreča umreti je za svoj narod“

Mladi komponist in dirigent — domačin, Tomaž HABA se je kljub mladosti uveljavil ne samo v Domžalah, ampak tudi že na republiških in zveznih natečajih. Višek svojega dosežanega ustvarjanja pa je dosegel prav s kantato: Sreča umreti je za svoj narod, ki je bila letos prvič izvajana za naš občinski praznik. Njegova vsestranska nadarjenost, obenem pa tudi pripravljenost, da sodeluje povsod, kjer je njegova pomoč potrebna nam daje zagotovilo, da bo mladi glasbenik tudi v lokalnem merilu prispeval k dvignjenosti glasbene kulture

Ob proslavi 25-letnice Oslobojilne fronte in za praznik občine Domžale sta izvedla komorni zbor in orkester Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale kantato, delo mladega skladatelja — domačina — Tomaža Habeta. Besedilo kantate so sestavili: Nazim Hikmet, Karel Kušar in Tomaž Habe. Kratka vsebina je naslednja: Neka deklica skuša zažgati sovražno skladišče orožja, kar ji pa ne uspe; ujamejo jo Nemci, zaprejo jo v ječo, jo zaslišujejo, mučijo in končno obsodijo na smrt z obesenjem. Deklica umre z besedami: »Ne objokujte me — sreča je umreti za svoj narod«.

Kantata je po besedilu razdeljena na tri dele, kar je dalo tudi skladatelju priliko za trodelno razdelitev, ki bi nekako ustrezala običajni trodelni razdelitvi v suitah, sonatah ali koncertih. Besedilo samo je nudilo skladatelju dovolj opore za njegovo delo, saj je dramatično razgibano. Za zgled pogledjmo samo tele verzice: Sirene pojejo in bije plat zvona, sirene tulijo kot blisk in grom z neba, kot da oblaki se trgajo in bijejo, se zlivajo v povodenj...

Ze prvi akord ob poslušanju kantate kot tudi pogled v partituro nam pokaže skladateljevo usmerjenost: kot otrok naše dobe se odreja tradicionalnemu gledanju na muziko, ki se je zavestno naslanjala na diatoniko in je iz nje izvajala vsa svoja sozvočja. Zdi se, da se Habe nagiblje, čeprav ne v ekstremnem smislu, k sodobnemu gledanju na muziko, ki zametava vsako funkcijo, ki so ji vsi toni enako važni, vsi enakopravni, nobeden ni »vodilni«, ki bi imel v tem svojstvu že neko funkcijo, ki jo pa sodobna glasba zametava. Ker so vsi toni enakopravni, zato jih lahko svobodno vezemo med seboj. Da te trditve veljajo tudi za Habetovo

muziko, nam pove že takoj prvi akord: e-g-a-d (računano od spodnjega tona navzgor), ali naslednji: c-e-gis-be-dis (ki se sicer naslanja na tradicionalni terčni sestav, a je silno močno alteriran), ali takoj za njim tretji akord: c-fis-be-c-e, iz katerega odseva kvartni sestav akorda. Se ostrejši je akord pri besedi »Halt!«, kjer zazveni hkrati malo manj kot cela kromatična lestvica: as-a-be-h-d-es-e.

Kljub temu, da se avtor nagiblje k sodobnemu izrazu, ni, kot rečeno, ekstremen. In prav je, da ni! Saj sodobni ekstremni skladatelji, ki zavračajo vse pridobitve tradicionalne muzike, sami čutijo, da so zašli nekam v slepo ulico, da v njihovi glasbi nekaj ni v redu, da je v njej neotipljiva pogrška, da ne dosežejo tega, kar bi radi. Namesto stare, po njihovem izrabljene muzike, niso še dokončno našli nove. Z doslednim ponavljanjem dvanajstih tonov lestvice, ki nimajo nobene medsebojne zveze, postaja njihova muzika nekam siva, nekam monotona. Zato se trudijo, da bi vendarle našli kot element strukture neke odnose med toni.

Habetova muzika vzbuja pri poslušalcu, ki je le nekoliko razgledan v sodobni glasbi, živo zanimanje. V njej vidi ustvarjalca, ki se ne prepušča slučaju, ampak kljub svoji mladosti že zavestno gradi svojo muzikalno stavbo, pa naj bo to oblikovano, v svojevrstni harmoniji in posebnosti s čvrstim ritmom. Tudi skrivnosti orkesterskega izraza Habetu niso tuje, saj mu orkester prav živo poje.

Skladbo so poleg komornega zbora in orkestra Zavoda za glasbeno izobraževanje izvedli še solisti: Amalija Simčič (soprano), Stane Modec (bariton),

Jakob Černe (violina) in recitatorji: Tone Ravnikar, Marija Matičič in France Skrjanc. Orkester, ki je bil sestavljen očitno po večini iz učencev istega Zavoda, je svojo ne lahko partijo kar dovršeno izvajal; s partituro v roki bi poslušalec morda zasledil kake intonacijske nejasnosti, ob prvem poslušanju jih pa v tej muziki, ki je že sama po sebi dosti disonantna, ni bilo veliko zapaziti. Šibka točka izvedbe je bil zbor. Ne bi rekel, da kakovostno, čeprav najbrž ni vaju tovrstne muzike, ki je bila tudi zanj nov problem, pač pa številčno. Za plastično izvedbo kantate bi moral biti zbor,

posebno v primeri z orkestrom, številčno vsaj štirikrat, če ne še več, večji, kot je dejansko bil. Računati pa moramo z dejstvom, da v danih razmerah ni bilo mogoče dobiti zadostnega števila pevcev, ki bi bili kvalitetno kos zborovskemu partu.

V celoti vzeto: kantata je imela pozitiven uspeh, ne samo pri količinski razgledanih poslušalcih, ampak v prvi vrsti za Tomaža Habeta, ki je poleg tega, da je sodeloval pri sestavi besedila in kantato komponiral, kot dirigent tudi vodil ves izvajalski aparat in to z zelo zanesljivo roko. Imejmo pred očmi: Tomažu Habetu je šele 19 let! Pri tej mladosti je s tem delom napravil velik izpit. Če bo vztrajal na račrtani poti, nam bo še kaj velikega napisal!

Matija Tomec

Na rob letošniemu komornemu večeru

Povsem naravno se nam zdi, če kaka gostujoča skupina s ceneno-zabavnim programom in ob relativno dragih vstopnicah gostuje pred polno, včasih tudi nabito dvorano domžalskega kino-podjetja. In prav tako ni nič posebnega, če tistih nekaj domačih institucij, ki se kljub težavam, naporom, zavisti in nasprotovanjem še ukvarjajo s plemenitim kulturnim delom, pojejo, igrajo in muzicirajo pred zevajočo prazno dvorano, kjer je število poslušajočih včasih komaj enako številu nastopajočih.

Kritiki, kulturni delavci in tisti ljubitelji, ki jim pač ni vseeno, kaj se z našo kulturo dogaja, so parabili na kilograme črnila, popisali na tone papirja in zapravili nešteto diskusijskih večerov, ne da bi uspeli stvar kakorkoli in kamorkoli premakniti. Izgleda, da smo se na vsej črti pomirili z dobrimi starimi Prešernovimi verzicami: »Slep je kdor se s petjem ukvarja, Kranjec moj mu osle kaže...«

Vsebolj se mi dozdeva, da smo zamenjali plemenito besedo in lepo knjigo z raznimi X-100, plavimi in zelenimi dodatki, bolj ali manj prikritimi pornografskimi izdajami in podobnimi stripi, ki polnijo police naših trafik, kioskov in na žalost tudi nekaterih knjigarn. Električne kitare z oglušujočimi zvočniki, pojočimi žogami, ropotajočimi bicikli in podobnimi glasbili originalnih ali pa posnemačjih Beatlesov nam prinašajo poleg dolgih las, ozkih, oguljenih in z zaplatami opremljenih kavbojk tudi »zamenjavo« za tisto čudovito glasbeno govorico, ki je

znala človeštvo dvigati k uporu, mu buditi zavest, ga tolažiti v njegovih mračnih dneh, ga veseliti njegovih uspehov ter vedno in povsod tudi plemeniti njegovo človeško bistvo.

Takšne in podobne misli so me spremljale, ko sem poslušal komorni večer, ki ga je letos že tretjič pripravila Glasbena šola v Domžalah. Ta ustanova nedvomno ve kaj hoče. Poleg temeljnega dela in nujne naloge, nuditi številnim gojencem osnovne, kasneje pa tudi zahtevnejše prijeme v obvladanju raznih instrumentov in drugih glasbenih ved, poizkuša vztrajno in uporno vcepjati in vzgajati tudi vse tiste, nikjer zapisane a nujne elemente, ki naj usmerijo vsaj nekatere teh gojencev v višje, umetniško izražanje njegove osebnosti.

Ce ob raznih produkcijah, nastopih, proslavah in podobnih manifestacijah, pri katerih ta šola tako uspešno in vztrajno sodeluje, izstopa predvsem prva, se pravi učiteljska naloga tega kolektiva, pa so prav komorni večeri tista najprimernejša oblika za izražanje umetniških vrednot posameznih gojencev in tudi učiteljev. Na letošnjem večeru dosežena stopnja je nedvomno najboljši dokaz, da se ta vztrajni in energični polni kolektiv zaveda obeh svojih nalog.

Dajmo mu torej že dolgo zasluženo priznanje, polno podpore in poželim mu še večjih uspehov pri ustvarjanju in kreiranju kulturne podobe glasbenega življenja v Domžalah.

Cene Matičič

Trgovsko podjetje »NAPREDEK« Domžale sprejme v delovno razmerje za določen čas KURJAČA ZA CENTRALNO KURJAVO PRI UPRAVI PODJETJA.

Ponudbe sprejema uprava podjetja v Domžalah, Ljubljanska c. 64 do 30. IX. 1966.

Grobelske freske Franca Jelovška

Govor dr. Staneta Mikuža, ki ga je imel ob otvoritvi prenovljene cerkve v Grobljah in odkritju restavriranih Jelovškovih fresk

Dovolite mi, da ob prazniku ureditve in prenovitve grobelske cerkve in njene poslikave spregovorim nekaj besed o avtorju pričujočih fresk — o našem baročnem slikarju in iluzionistu Francu Jelovšku. Listinskih podatkov o Jelovškovi umetniški navzočnosti v tem prostoru nimamo. Freske so sicer dvakrat datirane — za glavnim oltarjem je letnica 1759, na oboku ladje letnica 1761 — gre za leta začetka in dovršitve poslikave cerkve — napis v prezbitერიji govori, da je bila cerkev »elegantni penicello escornata« — z elegantnim čopičem okrašena — toda Jelovškovega podpisa, kakor se nam je npr. ohranil na Sladki gori na Štajerskem, ne moremo nikjer zaslediti.

Vendar nam dva činitelja odločno pričata za Jelovškovo avtorstvo teh fresk. Prvi je slogovni faktor: način komponiranja iluzionistične arhitekture, posamezne skupine, poedini prizori, tipi figur, obrazov in gest nosijo tako značilne poteze Jelovškove roke, da je njegova prisotnost v Grobljah povsem zagotovljena. Drugi faktor, ki je posebno zanimiv, pa nam posreduje Jelovškov avtoportret! Na oboku ladje je slikar upodobil samega sebe v prizoru, ko diakona sv. Janez in Pavel delita miloščino. V gledalca zre moška postava, oblečena v slikarski jopič. Če primerjamo signirani Jelovškov avtoportret s Sladke gore z našim grobelskim, bomo videli, da gre za isto osebnost, le da je razlika v letih — saj je bil mojster, ko je slikal naše freske, že v enainšestdesetem letu.

Franc Jelovšek je bil rojen leta 1700 v Mengšu kot sin tamkajšnjega organista in cerkovnika. Slikarstva se je učil sprva pri ljubljanskem slikarju Mihaelu Rainwaldu, kasneje pa, ko se je odločil za iluzionistični način slikarstva — pri Italijanu Giugliu Quagliu, tvorcu fresk v ljubljanski stolnici in Semeniški knjižnici. Zelo verjetno se je Jelovšek mudil tudi v Italiji, o čemer nas prepriča-jo močni italijanski umetnostni vplivi v njegovi umetnosti, dasi za to nimamo nobenih listinskih dokazov.

Kot samostojen mojster se je Jelovšek sprva naselil v Mengšu, leta 1729 pa se je preselil v Ljubljano, kjer je naslednjega leta (1730) dobil meščanske pravice. Spriči njegove izredne umetniške zmogljivosti, marljivosti in številnih naročil se je gmotno kmalu postavil na trdne noge, leta 1740 je v Ljubljani kupil prvo in leta 1756 drugo hišo.

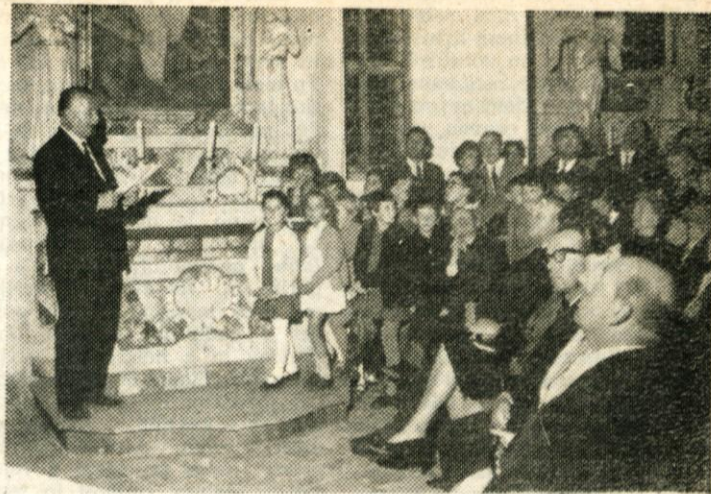
Prvo znano Jelovškovo delo pade v čas 1724. leta, ko je mladi slikar dovršil dve oltarni sliki za cerkev sv. Miklavža na Grebenu v Smartinski fari. To zgodnje delo kaže še vplive njegovega »principala« — mojstra Rainwalta. Nato sledijo freske v gradu Zalog pri Moravčah (1725), v kapelici gradu Tustanj in leta 1730 freske v cerkvi na Zalah pri Kamniku.

Ne bom našteval vseh Jelovškovih del, ki so nastala po njegovi mladostni dobi, omejil se bom le na najvažnejše freske, kjer je razločno viden razvoj mojstrove umetnostne misli v razdobju tridesetih let. V letih 1731—1733 so nastale obezbejene freske v Sempetru v Ljubljani, naslednje leto je poslikal s freskami Codellijevo kapelico v Ljubljani, leta 1734 je slikal Jelovšek v Kamniku, dve leti nato v Lescah, leta 1750 je ustvaril freske v Senčurju pri Kranju, v letih 1751—1753 so nastale Jelovškove znamenite freske na Sladki gori na Štajerskem in končno zadnje Jelovškovo nam znano predsmrtno delo — freske v Grobljah. Leta 1764 je baročni slikar Franc — ali kakor se je sam rad podpisoval Francesco — Jelovšek — Ilovšek umrl v Ljubljani.

Leta 1759 je torej začel Jelovšek s poslikovanjem cerkve v Grobljah. Jelovška je tu čakala podobna naloga kot na Sladki gori — pokriti je moral s freskami dve kupoli, dva oboka stranskih kapel, več obočnih pasov ter steno na koru. V prezbiterijski kupoli je v okviru iluzionistične arhitekture ob osrednjem prizoru, ki predstavlja čaščenje križa po sv. Mohorju in Fortunatu, upodobil različne zgodbe iz življenja teh svetnikov. V obočni poli pri slavaloku je naslikal prizore iz življenja sv. Marjete in sv. Andreja, v ladijski kupoli pa mučeništvo sv. Andreja, sv. Marjete, Janeza in Pavla ter delitev miloščine po teh dveh svetnikih. Na temenu kupole sprejema sv. Trojica poveljčano Marijo. Na oboku severne kupole so upodobljeni prizori iz legende sv. Notburge, na oboku južne pa po legendi sv. Izidorja.

Poglejmo sedaj, katere so stilne značilnosti tega zadnjega velikega Jelovškovega dela.

V realno arhitekturo prezbiterijske kupole je slikar vkompoiniral iluzionistično arhitektonsko ogrodje, v katerega je s pomočjo okvirov namestil poedine dogodke iz življenja sv. Mohorja in Fortunata, obenem pa je na temenu kupole odprl pogled v nebo, kjer je sv. Trojica s svetniki. Značilna je v našem primeru iluzionistična arhitektura. Jelovšek je opustil naslon na resnično arhitekturo in se povsem predal **fantazijskemu** oblikovanju. V rokokojskem smislu razgibana in usločena

Dr. Stane Mikuž razlaga številnim povabljenim gostom Jelovškove freske v grobelski cerkvi in pomembnost Jelovškovega prispevka za razvoj likovne umetnosti na Slovenskem

ogredja, volute in okviru more-jo eksistirati le kot slikarske dekoracije, nikakor pa ne v resničnem svetu. Tod so torej zmagale rokokojevska igrivost in lahkotnost, kar je tipično za poslednjo fazo baročne umetnosti. Po drugi strani pa je šibka okvirna arhitektura, ki nosi vi-dez dekoracije, omogočila razvoj večje prostornosti in zračnosti kompozicije. Tudi figuralna skupina se je spremenila! Poedini prizori iz življenja svetnikov so tu omejeni, rekli bi individualizirani. Nadalje se je — če naše freske primerjamo s sladkogorskimi — zmanjšalo število oseb, gneča je izginila in pri določenih akcijah deluje le nujno potrebno število figur. Prostor se je povečal, postal zračnejši, globlji. Nadvse zanimivo pa je pojmovana osrednja skupina. Križ s kleččimi svetniki je upodobljen na **dn**u okvira, vsa skupina se zdi upehana poseda na okviru, telesa so v pozah mirnega klečanja, draperija se je umirila in edini, ki je upodobljen v močnejšem gibanju, je Bog oče. Figure, ki so nekdanj razkazovale herkulska telesa, so

postale povsem realistične, drobne, suhe, — so to telesa navadnih smrtnikov, ne pa poveljčanih herojev. Vidimo, kako se je stari mojster odpovedal hrupnemu, viharnemu gibanju, upodabljanju nadjudi, ekstatičnemu in nenaravnemu čustvovanju, ter se je raje posvetil resničnemu, umirjenemu in iz lastne realnosti razčustvovanemu človeku. Nadvse zanimivo je, kako se Jelovškovo umetnostno mišljenje v starostni dobi sreča z umetnostnim prepričanjem V. Metzingerja, ki umre v letu, ko je verjetno nastala grobelska kupola. Tudi Metzinger je opustil epično, široko pripovedovanje, kompozicija je postala strožja, geometrična, osebe naravnostne in dogodki realističnejši. Nad obema umetnikoma plava duh časa, ki se že poslavlja od baročnega sveta in počasi odhaja klasicizmu nasproti.

Snovno je slikar pojmoval ladijsko kupolo na podoben način kakor prezbiterijsko. Na temenu kupole se vrši božansko dogajanje Marijinega vnebovzvetja oziroma kronanja, v kupolnih jezikih so se razvrstili štirje pri-

Obnovljeni prostori grobelske cerkve bodo služili tudi kot prostor za prirejanje koncertov resne in klasične glasbe. Prvi tak koncert je takoj po otvoritvi izvedel pevski zbor domžalske Svobode pod vodstvom Toneta Juvana

zori iz življenja svetnikov ter njihove smrti, med seboj od deljeni po različnem arhitekturnem okolju in po volutasto ovitih nastavkih. V osnovnem oziru je zopet viden napredek v naturalističnem pravcu, snov je namreč že močno dualistično pojmovana. Nebeški dogodek, ki se vrši na temenu kupole, je svet zase in je le rahlo miselno vezan na zemeljske prizore, ki zopet predstavljajo svoj svet. Upodobljeni so prizori iz legend in življenja svetnikov kot samostojna in zanimiva snov romarju v čednostno spodbudo. Figuralna kompozicija tudi povsem podpre snovno prvino: Marijino vnebovzetje tvori kompozicionalno telo zase, drugi prizori pa žive čisto samostojno, individualno življenje. Kakor smo poprej ugotovili, se je tudi tu število figur zmanjšalo, postale so drobnejše, naturalističnejše. Prizori v jeziki kupole so se prostorno poglobili, arhitektura je zračnejša in v odnosu do figur resničnejša. V še večji meri kot na Sladki gori se je tudi pojavil **školjeni dekor**, ki je prerastel zdrave arhitektonske člene in je tako oznanil rokokojevsko umetnostno obliko časa.

Kakor v prezbiteriju, tako se je tudi tu gibanje umirilo. Rablji v prizoru mučenja, kjer je nekoč našel baročni umetnik najlepšo priliko za upodobitev največje telesne in duševne razgibanosti, so se v mirni, skoraj letargični akciji predali svojemu poslu, bolj nekako iz dolžnosti kakor pa iz hudobije. Tudi svetniki izžarevajo neko mirno, vdanostno čustveno življenje.

Kakor je Jelovšek na obpečnih pasovih in obokih kapel na Sladki gori dal duška svojemu realnemu gledanju na svet, tako

je tudi tu na podobnih mestih ovekovečil svoje veselje nad resnično naravo. Že izbor svetnika in svetnice je značilen za čas. To nista neka pomembna, teološko izobrazena nebeščana, temveč preprosta zastopnika in zapupnika kmečkega stanu ter ju je zato narod v tem času z navdušenjem častil. Njihovo življenje samo je nudilo priložnost za opisovanje najrazličnejših fabul, onodobnih noš, dela na polju itd. Jelovšek je, kolikor mu je le dopuščal prostor, posegel v čudovito življenje obeh svetcev in z neizrečeno skrbjo opisal posamezne dogodke. V malih medaljonih se nam odpre razgled v krajino, v košček resničnega sveta, v katerem so preprosti ljudje zaposleni v vsakdanjem delu, željami in tegobami. Poleg teh dokazov mojstrovega realističnega mišljenja so se zopet pojavile male postavice **otrok**, ki smo jih srečali že na Sladki gori, ki se brez ozira na sveti kraj bavijo z najrazličnejšimi vsakdanjimi opravili. Mali deček je ugriznil jabolko, deklica z roko zajema iz skledice neko jed, zopet drugi si je v prešernem veselju obesil par češenj kot uhane za ušesa in spet drugi tišči k sebi krožnik. Tod se je idejno zapleteno baročno mišljenje pač povsem umaknilo ljubkemu in preprostemu prizoru, vzetemu iz resničnega življenja, ki tukaj kakot tudi na Sladki gori zgovorno izpričuje, kam je bil usmerjen umetnostni razvoj našega freskanta.

S freskami v Grobljah je bil umetnostni razvoj plodovitega freskanta Franca Jelovška zaključen. Če bi v duhu preleteli dolgo dobo njegovega slikarskega ustvarjanja, bi ugotovili na-

Detajl iz odlično obnovljenih fresk na stropu grobeljske cerkve

slednja dejstva: Jelovšek je zrasel iz domače baročne tradicije in velike forme elektistične italijanske smeri. Kasneje je ob Quagliu dozorel do zavidne višine, kar nam razodenejo šentpeterske freske in Cedellijeva kapelica. Kot izoblikovana umetnostna osebnost nam je ustvaril domači iluzionistični slog, povezan s krogom srednjeevropskega umetnostnega okolja, kasneje pa se je v skladu s časom razvijal v duhu modernega naturalizma in racionalizma, vedno dosledneje opuščajoč iluzionistično bravuro in heroični patos. Freske v Grobljah so zadnji mejnik tako plodnega slikarskega razvoja Franca Jelovška.

Na koncu naj mi bo dovoljeno, da se v imenu vseh, ki ljubijo in skrbijo za slovensko

umetnost, pristrčno zahvalim vsem tistim, ki so omogočili današnji praznik. Z ureditvijo in prenovitvijo grobeljske cerkve, ki je tudi kot arhitektura izreden spomenik našega baročnega stavbarstva, z renovacijo fresk, so tovariši, ki so to akcijo gmotno podprli, natanko izpolnili besede, ki jih je izrekel Klari Zetkin Vladimir Iljič-Lenin: »Lepoto je treba ohraniti, vzeti si jo za vzorec, izhajati iz nje, četudi je stara.« Ohranili so lepoto Jelovškovih fresk, lepoto oltarjev neznanega mojstra ter arhitekturo neznanega gradbenika. In to so trdni fundamenti, iz katerih more zrasti tudi nova lepota v okrilju humanistične, napredne, socialistične kulture.

Dr. Stane Mikuz

Obnova cerkve in Jelovškovih fresk

V svojem nagovoru, s katerim je dne 20. junija predsednik komisije za spomeniško varstvo Sob Domžale, tov. Gorjup letos odprl prenovljeno baročno cerkev v Grobljah kot muzej Jelovškove umetnosti, se je ob koncu zahvalil vsem, ki so s svojim prizadevanjem pripomogli k obnovitvi omenjenega kulturnega spomenika. Pri tem je bodisi zaradi nepazljivosti bodisi zaradi naglice pozabil omeniti prizadevanje in delo Zavoda za spomeniško varstvo SR Slovenije pri obnavljanju grobeljske cerkvice, kar s tem popravljamo.

V naslednjem objavljamo tudi kratek historiat obnovitvenih del. Cerkev v Grobljah je takoj po vojni postala državna last. Republiški zavod za spomeniško varstvo je že leta 1949 opozoril razlastitveno komisijo pri okrajnem ljudskem odboru v Kamniku, da je grobeljska cerkev zaradi Jelovškovih fresk kulturni spomenik in kot takšen zaščiten. Leta 1953 je zavod opozoril gradbeno podjetje »Gradis«, ki je imelo tedaj v cerkvi skladišče, na ogroženi spomenik, na pobita okna, na zamakanje strehe in zahteval od imetnika, da spomenik zavaruje. Na opozorilo ni reagiral niti »Gradis« niti poznejši novi imetnik, tj. Višja gospodinjstva šola. Leta 1955 je republiški zavod v lastni režiji prekril streho in zasteklil okna. Leta 1959 je zavod predlagal okrajnemu ljudskemu odboru zidarsko obnovo

nekaterih stavbnih delov, popravilo ostrešja in zvonika ter ureditev notranjščine. Tega leta je zavodu uspelo dobiti tudi varnostne mreže za okna. Leta 1960 se je okrajni ljudski odbor odločil za stavbno sanacijo, dal je popraviti zvonik. Delo je vodil Marjan Vidmar. Sklenjeno je bilo tudi, da bo delo na freskah in na opremi notranjščine prevzel republiški zavod za spomeniško varstvo. Leta 1961 je zavod začel z restavratorskimi deli na opremi in rekonstrukciji orgelske omare, kar je opravil restavrator Jože Lapuh. Restavratorji fresk je prevzel restavrator, akademski slikar Izidor Mole. V letih 1963 in 1964 so restavratorji glavnega in levega stranskega oltarja ter prične opravili restavratorji republiškega zavoda, predvsem Izidor Mole in Ivan Pavlinec. V letih 1965 in 1966

je restavrator Izidor Mole dokončal obsežno delo na restavriranju Jelovškovih fresk.

Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije je imel torej grobeljsko cerkevico vsa povojna leta v evidenci kot prvorazredni kulturni spomenik in si vseskozi prizadeval za njegovo ohranitev. Z delom svojih strokovnjakov je tudi dejansko prispeval k njegovi obnovitvi.

Poleg dela republiškega zavoda za spomeniško varstvo pa je treba omeniti tudi prizadevanje medobčinskih zavodov za spomeniško varstvo Ljubljana in Kranj. Oba zavoda sta z načrti, z organizacijo dela in s prizadevanjem svojih sodelavcev nasploh dopolnjevala delo republiškega zavoda pri obnovi grobeljske cerkve. Obnovitvena dela so financirali bivši okrajni ljudski odbor Ljubljana, občinska skupščina Domžale in sklad SR Slovenije za pospeševanje kulturne dejavnosti.

AGROKOMBINAT EMONA, LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 4 razpisuje

na podlagi sklepov obratnih delavskih svetov podjetja za šolsko leto 1966/1967

6 štipendij

za nižjo kmetijsko-živinorejsko šolo Poljče in Sentjur pri Celju. Kandidati naj priložijo k prošnji za šolsko spričevalo ali potrdilo o doslej opravljenih izobraznih delih.

Prošnje pošljite na naslov: AGROKOMBINAT EMONA — kadrovski oddelek, Ljubljana, Miklošičeva 4/I.

Sklepi mestne organizacije ZZB Domžale

1.

Na domžalskem pokopališču je pokopanih precej partizanov, ki so padli v NOB. Njihovi grobovi so bili urejeni takoj po osvoboditvi. Poleg njih so pokopani tudi nekateri zaslužni tovariši, ki so umrli po osvoboditvi. Zaradi tega je zelo otežkočena arhitektonska ureditev okolice in najbrž ne bo šlo drugače kot s ponovno preureditvijo tega dela pokopališča.

Novoizvoljeni upravni odbor bo v najkrajšem času pripravil predlog osnutkov za ureditev tega problema.

2.

Na občnem zboru so člani mnogo razpravljali o organizacijskih in načelnih vprašanjih financiranja gradenj stanovanj za borce. V zvezi s tem so sklenili, da bo naloga samoupravnih organov gospodarskih organizacij iskati finančna sredstva za gradnjo stanovanj članom kolektiva in jih dati v prvi vrsti tistim, ki so člani organizacije ZB. Razen tega naj bi skupno z ZVVI vplivali na samoupravne organe gospodarskih organizacij, da bi namenili del sredstev, namenjenih za gradnjo stanovanj, za bivše borce in invalide v obliki posojila.

3.

Dvajset let je minilo od osvoboditve, pa je še vedno nekaj bivših borcev brez primerne stanovanja. Resnici na ljubo je treba povedati, da so marsikje smatrali take primere za postransko zadevo, oziroma da so jih gledali vse preveč s komercialnimi očmi. Morda je ta in oni uslužbenec podjetja res trenutno bolj potreben kot navadni vratar, šofer itd. Treba pa je misliti tudi na to, kaj je človek žrtvoval za osvoboditev in za izgradnjo socializma. Dolžnost članov delovnih kolektivov je, da ostro nastopijo proti takim pojavom.

4.

Tudi z načinom priznavanja v NOV z dvojno delovno dobo ne moremo biti povsem zadovoljni. Znano je, da priznanje dvojnih službenih let ni nagrada, temveč povračilo za velike napore v vojni. Zaradi takih naprov organizem navadno prej obnemere, človek postane prej nesposoben za delo.

Zato je potrebno, da se delo v zvezi priznanja dvojnih službenih let borcem NOB po možnosti pospeši.

5.

Skrb organizacije pri urejanju zdravstvene zaščite ne sme pustiti. Stroški zdravljenja so veliki in tako posebno tisti, ki materialno nekoliko slabše izhajajo, po navadi odlagajo zdravljenje, ali pa se sploh ne zdravijo. Problema samo z dosedanjimi ukrepi ne bomo rešili, ampak bo takih primerov vedno več, če jih ne bomo hitreje reševali. Poprečna starost v našem kraju je že sedaj 40 let, obolenja pa so vedno bolj pogosta.

6.

Mnogo je napisanega, povedanega, ali karkoli drugače ohranjenega iz našega revolucionarnega boja, ki je neizčrpen

vir novega ustvarjanja. A če gledamo razvoj te pripovedi, vidimo, da se je počasi spreminjala. Koliko krvi in strašnih predstav je vsebovala v prvih letih po vojni, kako pa je ta pripoved postajala počasi umirjenejša, kolikor bolj se je umirjalo naše življenje. To ni pozaba vsega hudega, kar je naš narod preživel, to je želja obvarovati mlado generacijo pred preveliko težo podobne nečlovečnosti. Vedno bolj moramo oblikovati izraz za notranje človeške odnose borcev za svobodo do življenja, do svojega okolja, do sveta in vse to prenesti na našo mladino.

Mestni odbor ZZB
Domžale

»Ali mi nimamo nobenih pravic«

Tako je vprašala člani kadrovske komisije, zastopnika OO SZDL in OK ZM na seji v Opekarni Radomlje, ko je bila v razpravi nezakonita odpoved članu kolektiva.

Delovna razmerja, temelječa na ustavnih določilih žal doživljajo še vedno razne pomanjkljivosti. Te pomanjkljivosti imajo svoj izvor v preživeli praksi. Vsi vemo, da so se statuti, pravilniki o delovnih razmerjih itd. pisali pogosto izven kolektiva, po nekem receptu samo zato, da bi zadovoljili zakonskim predpisom. Primer takega načina sprejemanja in formiranja notranje zakonodaje je tudi v omenjenem podjetju. Primer želim opisati, ker zelo nazorno kaže, kako škodljivo je prepisovanje in formalno sprejemanje takih aktov.

Pred kakšnim dobrim mesecem je član tega kolektiva iskal pravno pomoč na občinskem sindikalnem svetu. Smatral je, da odpoved, katero je prejel, ne temelji na resničnih, v odpovedi navedenih kaznivih dejanjih. V obrazložitvi, zakaj je bil tovariš kaznovan z odpovedjo delovnega razmerja, je bilo namreč napisano, da je bil večkrat nediscipliniran in da ima slab odnos do predpostavljanih. Odpovedni rok pa samo 15 dni, kar ni v skladu z zakonom. Že samo ti dve postavki sta dali slutiti, da tudi postopek ni bil v redu izvršen. Na zahtevo zastopnikov družbenih organizacij je bil sklican sestanek kadrovske komisije podjetja. Mimogrede povedano, že sestav komisije je nemogoč, saj so v njej v. d. di-

rektor, obratovodja in upravna uslužbenka. Po krajši razpravi in primerjavi izvedbe postopka z v statutu podjetja napisanim postopkom se je ugotovilo naslednje:

- kadrovska komisija ni slišala delavca;
- delavcu ni bila dana možnost, da si izbere zagovornika;
- ugotovitev, da je nediscipliniran, po njihovem statutu ne spada med prekrške, ki imajo za posledico kazni odpovedi;
- kadrovska komisija svojega sklepa ni dala na glasovanje DS;
- člani komisije sploh ne poznajo statutarnih določil;
- sindikalna podružnica ni ničesar ukrenila.

Lahko bi še našteval nepravilnosti, ki so bile v zvezi z odpovedjo storjene in ki so daleč od socialističnih družbenih, moralnih in političnih norm. Vendar smatram, da ugotovitve dovolj nazorno kažejo na formalizem, nerazumevanje samoupravnega sistema in tudi na to, da mora biti delovni kolektiv bolj buden, bolj dosleden in strog pri uresničevanju neposredne socialistične demokracije. Sindikalna podružnica bi morala v takih primerih odločno stopiti na stran prizadetega delavca, ne da bi zagovarjala njegove prekrške pač pa, da zagotovi zakonitost postopka. V takih primerih bi moral tudi odgovorni čuvár zakonitosti sedeti na zatožno klopi pred kolektiv in družbo.

Franc Gabrovšek

V Krašcah so odkrili znamenite freske

Kulturni zaklad srednjeveške likovne umetnosti v naši občini se je spet obogatil za pomembno delo.

Ko smo leta 1964 v podružnični cerkvi sv. Andreja v Krašcah pri Moravčah izvrševali neka zidarska dela oziroma napeljevali v cerkvi električno napeljavo, so se v prezbiteriju izpod beleža nenadoma prikazale freske. Delavci so takoj prenehali z delom in obvestili o odkritju moravškega župnika, ta pa republiški zavod za spomeniško varstvo. Strokovnjaki tega zavoda so na nekaterih mestih v prezbiteriju skrbno odkrili omet in prikazale so se jim čudovite freske. Umetnostni zgodovinarji sodijo, da gre za freske iz zadnjih let 15. stoletja ali iz prvih let 16. stoletja. Po stilu in koloritu so freske nekaj posebnega in se jih ne da pripisati nobenemu izmed doslej znanih domačih ali tujih slikarjev, ki so v tisti dobi delovali na našem slovenskem ozemlju. Najbrž gre za kakšnega slikarja z daljnega nemškega ozemlja, katerega imena še ne poznamo, vsaj dokler ne bodo freske v celoti odkrite. Šele takrat bomo morda zasledili kje na njih njegovo

ime. Strokovnjaki menijo, da je s freskami poslikan celotni prezbiterij od vrha do tal. Z dokončnim odkritjem in restavracijo fresk se nam bo odkril čudovit pogled v notranost cerkve, dobili pa bomo tudi prelep spomenik srednjeveške umetnosti na naših tleh.

Omet je odluščen za zdaj samo na nekaterih mestih v prezbiteriju, ker ni denarja za odkritje vseh fresk in za njihovo restavriranje. Vsekakor bo treba v prihodnjem občinskem proračunu zagotoviti komisiji za spomeniško varstvo potrebna sredstva za dokončno odkritje fresk in nato v nekaj naslednjih letih za njihovo restavriranje.

Prepričani pa smo, da bi tudi vaščani in župni urad v Moravčah lahko marsikaj prispevali k uresničitvi tega načrta. Dokler ne bodo freske v celoti odkrite, tudi ne moremo kaj več povedati o njihovi pomembnosti za našo srednjeveško likovno umetnost. Danes samo lahko registriramo odkritje pomembne likovne umetnine v naši občini in opozorimo na našo kulturno dolžnost, da umetnino čimprej napravimo dostopno javnosti.

Zvone Gorjup

TOVARNA SANITETNEGA MATERIALA — DOMŽALE

razpisuje licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. 23 starih elektromotorjev
2. 2 stara parna kotla

Licitacija bo 24. septembra 1966 ob 9. uri za družbeni sektor, eno uro kasneje pa za zasebni sektor. (Za zasebni sektor pride v poštev samo prodaja elektromotorjev).

Licitacija bo na sedežu podjetja Vir pri Domžalah.

Trije prezgodnji grobovi

RUDI STREHOVEC

28. avgusta je nepričakovano omahnil v smrt ravnatelj mengeške osnovne šole Rudi STREHOVEC. Rodil se je 5. aprila 1913 v Ribnici na Dolenjskem. Po končani osnovni in meščanski šoli se je vpisal na učiteljske v Ljubljani, kjer je 1938 leta maturiral. Po odsluženju kadrovskega roka je dobil službo učitelja na Brigi na Kočev-

skem (1940). V začetku 1942. leta je bil premeščen v Kočevsko Reko in junija istega leta aretiran. Odpeljali so ga v internacijo na Rab, kjer je ostal do kapitulacije Italije. Bolan na očeh se je vrnil v Ljubljano. Zaradi ovadbe, da je komunistični somišljenik je bil januarja 1944 odpuščen iz državne službe. Po osvoboditvi je živel v Ljubljani v stalnem strahu, da ga ponovno zapro. Junija 1945 je prišel v Mengeš, kjer je ostal vse do prerane smrti.

V Mengšu se je takoj vključil v politično delo in vza. njo mladine. Opravljal je najrazličnejše funkcije, bil je predsednik KLO Mengeš, občinski odbornik, predsednik mestnega odbora SZDL Mengeš, član odbora ZB NOV Mengeš in drugo.

Kot pedagog, ravnatelj šole in družbeni delavec je bil odličen tovariš in dober prijatelj.

Dobrega in požrtvovalnega ter vse do prerane smrti delovnega in neumornega tovariša in prijatelja bomo ohranili v trajnem spominu.

IVAN ZAJC

5. julija 1966 je umrl tovariš Ivan Zajc z Vira. Rojen je bil 27. 9. 1911. Od februarja 1942 pa vse do svoje internacije 24. 6. 1944 je vzdrževal javko na Viru. Od leta 1943 je bil sekretar OF Vir. Ko se je po osvoboditvi vrnil iz internacije, je tri leta deloval kot predsednik Krajevnega narodnoosvobodilnega odbora Vir, obenem pa je bil tudi še sekretar OF Vir. Zaradi boleznj je bil upokojen v letu 1961.

Z njim je Zveza borcev izgubila zaslužnega aktivista iz časov NOB.

LENARDIČ MIHA

se zrahljano, toda najhujšega nismo pričakovali. Osmrtnica v Delu v nedeljo 28. 8. nas je močno pretresla. Poslovil se je tovariš starejše generacije, ki je vse življenje ostal dosledno zvest svojim naprednim načelom.

Rodil se je 22. decembra 1892 v Kojškem v Goriških Brdih. Zibelka mu je tekla v zavedni slovenski družini. Učiteljske je končal v Gorici. Doživel je mobilizacijo v prvi svetovni vojni, italijansko okupacijo Primorske, fašizem ga je premestil v notranjost Italije. Ker pa ni prenesel, da bi vzgajal otroke v italijanskem duhu in se predal fašizmu, je skrivaj pobegnil kot mnogo drugih v Jugoslavijo.

Tu je služboval v več krajih, okupacija pa ga je zatekla v Beli krajini. Vključil se je v OF

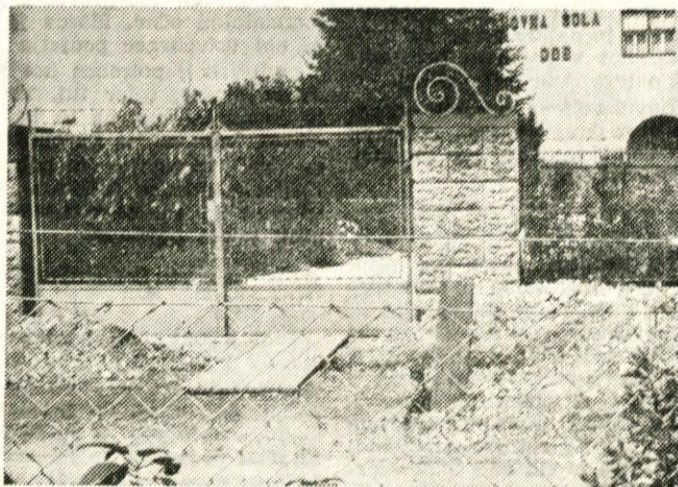
in bil zato odpeljan v internacijo na otok Rab. Posledice internacije na Rabu je zdravil po kapitulaciji Italije v ljubljanski bolnici. Po osvoboditvi je služboval na Koprskem, leta 1949 pa je na lastno prošnjo prišel v Domžale. Od leta 1952 do leta 1961 je služboval v Jaršah.

Taka je bila njegova življenjska pot.

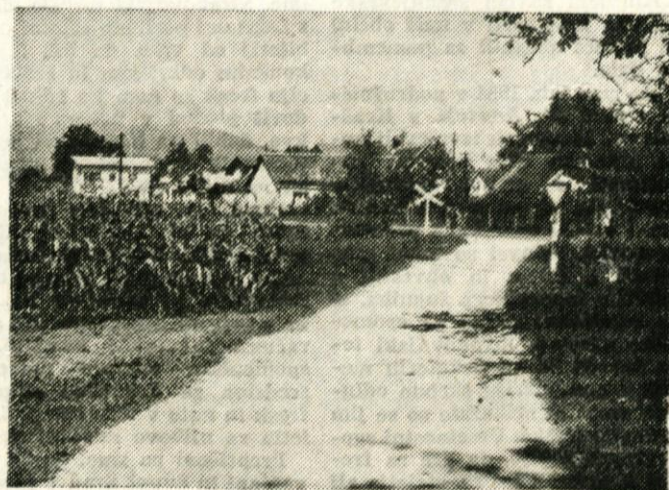
Po 48 letih učiteljskega dela, je na poslovilnem večeru, ki so

mu ga priredili Jaršani, izrekel med drugim tudi te besede: »Nikoli nisem od življenja preveč zahteval, zato tudi nikoli nisem bil razočaran.« Te besede izrečene svojim najbližjim tovarišem, so nam ga pokazale v njegovi pravi luči. Počitek je našel v rodni vasi Kojško v Goriških brdih, o katerih je z veliko ljubeznijo ob vsaki priložnosti rad govoril.

Slava njegovemu spominu.

Krajevna skupnost v Dobu je zelo aktivna. Letos so že uredili cestno razsvetljava in odkrili spomenik žrtvam v NOB. Tretja letošnja pridobitev pa bo vodovod. Dela na tem objektu pa se izvajajo tako počasi in neredno, da so ljudje upravičeno ogorčeni. Že štiri mesece je vas vsa razkopana. Promet na cestah je skoro nemogoč, mnoge ceste so neprehodne. Tudi dovoz do šole je bil onemogočen kar za dva in pol meseca. Kanale na njivah so zasipali tako da so prst nametali spodaj, na vrhu pa je samo kamenje. Pri delu ni nobenega načrta in robenega reda in ljudje se sprašujejo, kako je to eno leto po uveljavitvi reforme sploh mogoče. Nekdo bi moral tu narediti red. Toda kdo?

Na območju naše občine imamo precej nezavarovanih prehodov preko železniške proge in skoro na vseh je že prišlo do nesreč. Dva taka prehoda pa sta nam zadnje dni posebno padla v oči. To je prehod na Rodici in pa prehod v Preserjah. O zadnjem, kjer je bilo največ nesreč, smo tudi v našem listu že ponovno pisali. Na njivah ob obeh prehodih je bila spomladi posajena koruza in ker segajo te njive skoro do železniške proge, je preglednost zmanjšana na najmanjšo mero, s tem pa seveda povečana nevarnost za vse, ki te prehode uporabljajo. Prav bi bilo, da bi lastnike njiv ob železniških prehodih opozorili, naj na teh mestih ne sade visoko rastočih kultur ampak take, da ne bodo ovirale preglednosti na že tako nevarnih prehodih

Tiho, kot je živel, se je poslovil od nas. Vedeli smo, da je bilo njegovo zdravje zadnje ča-

Razvoj zdravstvene službe v naši občini

(nadaljevanje)

V novih objektih bodo posamezne službe razdeljene takole:

- V glavnem objektu:
 kletna etaža:
 pralnica s sušilnico, likalnico in krpalnico,
 garderobe za osebje,
 oddelek za sterilizacijo,
 oddelek za fizioterapijo,
 garaža reševalne službe,
 kotlarna,
 skladišče;
 I. etaža:
 3 splošne ordinacije in oddelek za prvo pomoč,
 prijavnica s centralno kartoteko,
 dispanzer za medicino dela,
 centralni diagnostični in specialistični laboratorij,
 socialno medicinski center,
 dežurna služba;
 II. etaža:

- zobna ambulanta s štirimi delovnimi mesti za terapevte,
 zobotehnični laboratorij,
 1 specialistična ambulanta,
 dispanzer za obolenja srca in ožilja,
 higiensko-epidemiološki oddelek,
 uprava ZD,
 ekonomski servis,
 telefonska centrala in arhiv;
 pavilijon I:
 dispanzer za otroke:
 — posvetovalnica za otroke,
 — ambulanta za otroke,
 — šolska ambulanta,
 — šolska zobna ambulanta,
 — zobna ambulanta za predšolske otroke,
 — demonstracijska kuhinja;
 pavilijon II:
 ginekološki dispanzer in protituberkulozni dispanzer.

zdravstveni dom pa vse bolj odpira izredno pereče vprašanje, kako in kje dobiti sredstva za nabavo opreme, najnujnejšo zunanjo ureditev in izgradnjo nujnih komunalnih

priključkov. Takrat, ko se je sklepalo o gradnji, je bilo to vprašanje namenoma odloženo češ, da se bo reševalo kasneje in da bodo sredstva zbrana iz lokalnih virov. Občinska skupščina Domžale je zato v začetku letošnjega leta sprejela posebno priporočilo, po katerem naj bi vse delovne organizaci-

Novi zdravstveni dom v Moravčah, velika pridobitev za vsa Moravško dolino

STEVILČNI PRIKAZ ZDRAVSTVENEGA KADRA PO LETIH

Zdravstveni delavci	1946	1953	1957	1960	1965
zdravniki	3	5	6	8	12
zobni terapevti	—	4	4	5	7
ostali zdrav. delavci	11	18	25	37	56
Skupaj	14	27	35	50	75

Kadrovska zasedba v obdobju 1946—1965 se je povečala od 14 na 75 zdravstvenih delavcev tj. za 61 ali 5-krat = 535%. V letu 1965 odpade na enega zdravnika 2229 prebivalcev, na enega zobnega terapevta pa 4143 prebivalcev.

Po predračunu iz glavnega projekta bi stroški gradnje znašali 279,315.718 starih din, od tega odpade na glavni objekt 192,397.098 starih din, na pavilijon I 45,110.404 starih din in pavilijon II 41,806.216 starih din (po cenah iz decembra 1965).

V teh cenah niso zapopadeni stroški zunanje ureditve (ca. 20,000,000), stroški za odkup zemljišča in plačilo komunalnega prispevka (ca. 16,000,000 starih din), stroški opreme (ca. 100,000,000 starih din vključno z opremo rentgenskega oddelka) in tudi ne stroški za gradnjo primarnih komunalnih objektov (18,000,000 starih din).

Se pred sklepanjem o začetku gradnje so nastopile znatne podražitve gradbenih in obrtniških storitev. Ko je bilo ocenjeno povečanje investicije zaradi podražitev, je bilo sklenjeno, da se gradnja realizira v dveh etapah in sicer tako, da gre leta 1964 v gradnjo glavni trakt, leta 1965 pavilijon I in leta 1966 pavilijon II.

Potem, ko je Občinska skupščina zagotovila sredstva za gradnjo glavnega trakta in sicer iz naslova posojil pri Komunalni banki v Ljubljani, je bila razpisana oddaja del. Na razpisu je uspelo Gradbeno podjetje Domžale, ki je ponudilo, da zgradi glavni trakt za 222,309.996 starih din (upoštevani stroški gradbenih in obrtniških del ter vse instalacije).

Gradbeno podjetje je začelo z deli sredi poletja 1964. Po po-

godbi bi moral biti objekt 1. oktobra 1965 vseljiv. Te pogodbene obveznosti izvajalec ni realiziral, sklicujoč se na nastop raznih objektivnih okoliščin.

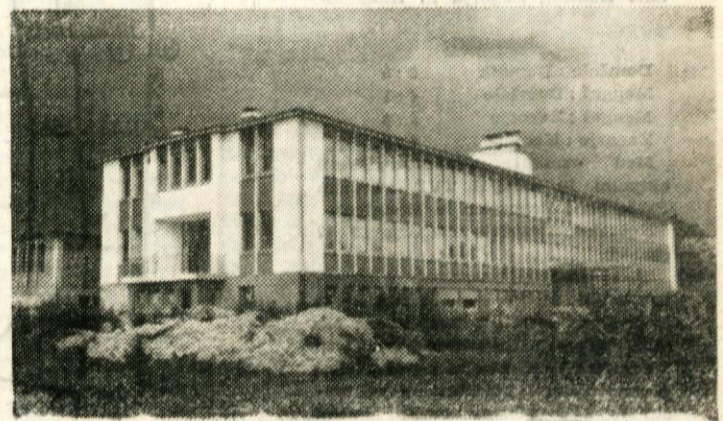
Potem, ko je Gradbeno podjetje Domžale prenehalo obstajati, nadaljuje z deli gradbeno podjetje »Obnova« iz Ljubljane. Dela tečejo po operativnem načrtu in pričakovati je, da bo dogovor, po katerem naj bi bilo glavno poslopje vseljivo že letos jeseni, realiziran. Enoletna zamuda pa ima posledice na najbolj občutljivem področju: stroški gradnje so se zaradi povečanja cen po gospodarski reformi povečali precej nad predvidene.

Kljub izredno težki finančni problematiki pa je uspelo začeti z gradnjo pavilijona I, v katerem bodo našle svoj prostor vse službe s področja zdravstvenega varstva otroka (posvetovalnica, otroška ambulanta in predšolska in šolska zobna ambulanta). K stroškom gradnje je prispeval 30 milij. starih din sklad zdravstvenega zavarovanja takratne Komunalne skupnosti Domžale, 7 milij. starih din zavod za zaposlovanje delavcev Domžale-Kamnik, Zdravstveni dom Domžale pa je tudi vložil vsa svoja razpoložljiva sredstva. Pavilijon I bo vseljiv konec letošnjega leta. Kdaj bi lahko začeli z gradnjo pavilijona II, pa je v sedanjih razmerah zelo težko predvideti. Skorajšnja preselitev v nov

je prispevale po enakem merilu sredstva za nakup najnujnejše opreme. Predvideno je bilo, da bo s tem zbranih 55 milij. starih din. Toda odziv delovnih organizacij je daleč pod pričakovanjem. Doslej je bilo zbranih samo nekaj več kot 12 milij. starih din. Vse kaže, da še vedno nismo uvideli pomena kvalitetne zdravstvene službe. Zavedati se moramo, da skrbi zdravstvena služba predvsem za naš najdragocenejši člen proizvodnje — za delovnega človeka. Sredstva, vložena v zdravje delovnega človeka, res

ne smemo smatrati za negospodarsko investicijo.

Menimo, da imamo prav, če ob zaključku tega članka izrazimo prepričanje, da bodo vsi pristojni činitelji in vsi delovni ljudje v občini uvideli prednost in koristi, ki jih lahko nudi sodobno organizirana in opremljena zdravstvena služba. Če bomo to vsi uvideli, potem zagotovitev še manjkajočih sredstev za dograditev in opremo zdravstvenega doma v Domžalah res ne more biti več problem.

Novi zdravstveni dom v Domžalah dobiva svojo končno obliko

STEVILČNI PRIKAZ AMBULANTNIH PREGLEDOV PO LETIH

Strokovne enote	Vrsta storitev	1957	1960	1965
Splošne ambulante	pregledi	54.000	54.763	82.247
Obratna ambul. »Induplati«	pregledi	12.756	13.524	12.965
Ambulanta za otroke	pregledi	3.159	4.223	8.741
Šolska ambulanta	pregledi	—	1.523	4.714
Ambulanta za žene	pregledi	—	650	2.533
Skupaj	pregledi	69.915	74.683	111.200

Vrsta športnih prireditev ob občinskem prazniku

V okviru prireditev za občinski praznik naše občine — 27. julij, je občinska zveza za telesno kulturo organizirala v Domžalah, v Jaršah in v Mengšu številna športna tekmovanja, ki so se jih, kot vsako leto, udeležili tudi športniki iz zagorske in kamniške občine in letos prvič tudi vojaki vojne pošte Ljubljana Moste.

V pouličnem štafetnem teku v Domžalah je sodelovalo skupno 31 ekip.

Rezultati:

4 × 100 m — pionirji:

1. Partizan Radomlje
2. SK Ihan

pionirke:

1. SK Ihan
2. Partizan Homec

4 × 250 m — mladinci:

1. NK Domžale
2. Aktiv ZMS Radomlje

mladinke:

1. Partizan Domžale
2. Partizan Mengeš

4 × 1000 m — člani:

1. SK Ihan
2. Taborniki Domžale

V streljanju z malokalibrsko puško je zmagala občinska reprezentanca Domžal s 1122 krogi pred reprezentanco Kamnika s 1118 krogi, reprezentanco Zagorja z 958 krogi in VP Ljubljana-Moste s 608 krogi. Med posamezniki je bil prvi Kržan (Domžale) z 239 krogi.

Na odbojškem turnirju so presenetljivo zmagali odbojkarji TVD Partizana Jarše brez poraza pred OK Kamnik, VP Ljubljana-Moste in Zagorjem.

Presenetila je tudi mestna reprezentanca Mengša z zmago na nogometnem turnirju pred favoriziranimi enajstoricami mestnih reprezentanc Domžal, Zagorja in Kamnika.

Rezultati:

Domžale : Kamnik	6 : 0
Mengeš : Domžale	4 : 1
Mengeš : Zagorje	5 : 3
Zagorje : Kamnik	6 : 5

Med osmimi namiznoteniškimi ekipami je zmagal TVD Partizan Jarše pred Zagorjem in Mengšem.

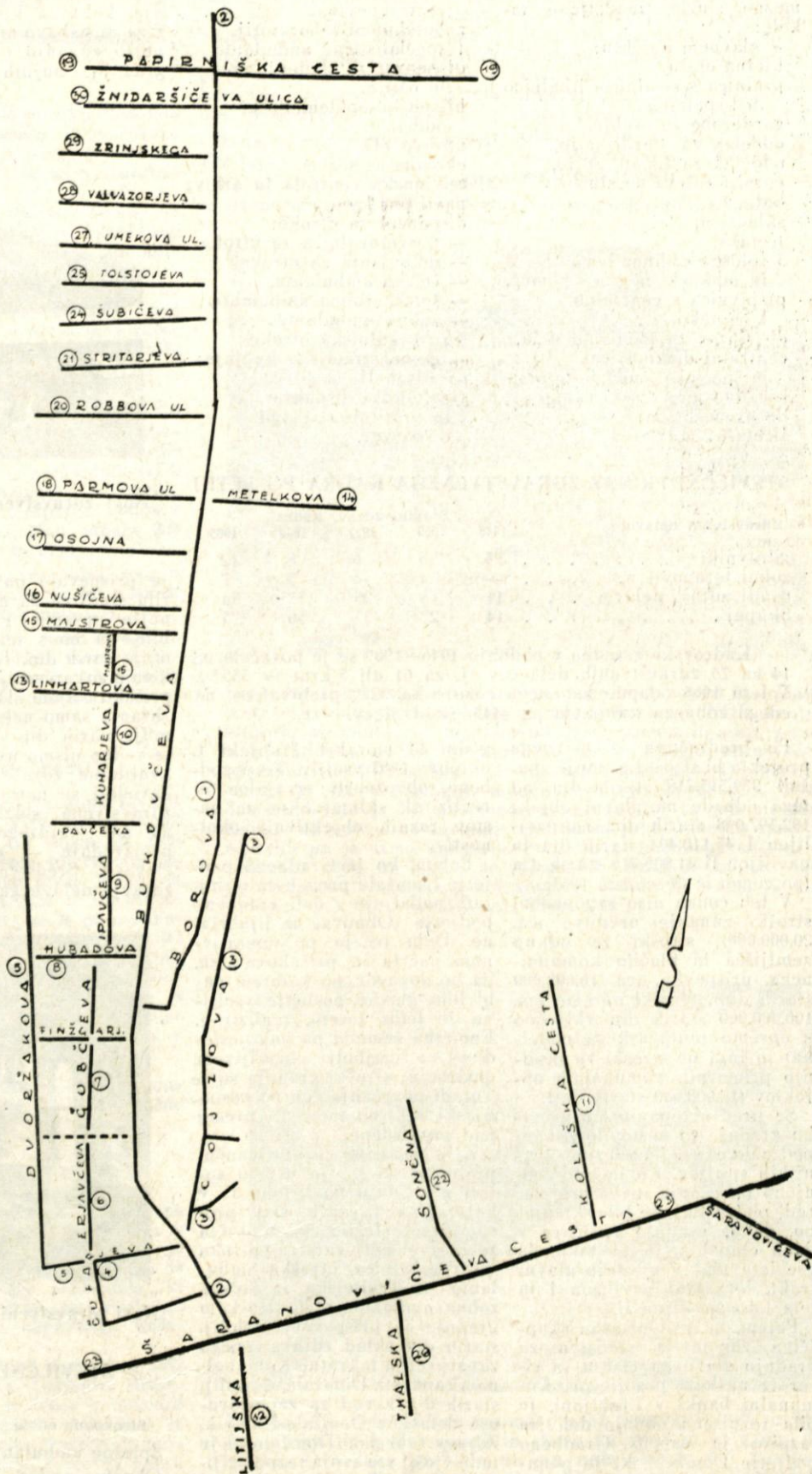
Košarka : Domžale : Zagorje 59 : 57 (20 : 22).

Tudi šahovski brزتurnir v Mengšu, ki so se ga med 30 šahisti iz 6 društev udeležili tudi znani šahisti Ankerst, Ljiljakova, Ivačić in Vavpetič, se je končal z nekaterimi presenetljivimi rezultati. Prvo mesto je z 8 točkami osvojil Ivačić (Domžale), 2.—4. mesto so s 7 točkami zasedli Ljiljakova, Ankerst (oba Novinar) in Trbižan (Kamnik), 5.—6. pa sta si razdelila Skok in Vuksanovič s 3,5 točke.

Svojevrsna atrakcija je bil tudi propagandni nastop dvigalcev uteži TAK Prevoje—Šentvid na košarkarskem igrišču v Domžalah, ki je vzbudil veliko zanimanja med mladimi gledalci. Posebej velja omeniti rezultate. Kosmatina, ki je v sunku dvignil 105 kg, kar je za razmere, v kakršnih vadijo mladi športniki tega kluba, zelo lep rezultat.

Franci Gerbec

Načrt cest in ulic na Viru, Zgornjem Viru, Količevem

Načrt objavljamo na številne želje naših bralcev, posebno tistih iz drugih krajev, ki trdijo, da se le težko znajdejo v množici imen, saj je vseh ulic in cest, ki imajo svoja imena, kar 30. Upamo, da smo jim s tem ustregli